

Towards a new education. Edited by William Boyd. London—New-York: Alfred A. Knopf. 1930.

Ez az 500 lapra terjedő összefoglaló mű mesteri beszámoló az Új Nevelés Világligájának 1929-ben tartott kongresszusáról. A könyv fejezetei a következők: 1. A civilizáció változása és a nevelés. Úttörő iskolák és az alkotó új nevelés. 2. Az élő tanító. Módszerek, tanmenet, vizsgák, tesztek. 3. A nevelés társadalmi háttere. Az otthon, a társadalom újjáalakítása, nemzetközi megértés. 4. Az új lélektan. A gyermek és az egyéni lélektan. Szintézis. Filozófiai háttér.

A nagy gonddal és alapos bevezetések által szellemben is ügyesen összefogott sokrétű munka bőven foglalkozik magyar vonatkozásban Kenyeres Elemér beszámolójával a magyar vizsgakérdésről, amely nemzetközi szempontból soktanulmányos tartalmaz, másrészt a Családi Iskolák az úttörő iskolák közé sorolva, kiemeli jellegzetes vonásait (34—36. l.).

A könyv a haladó pedagógia mai állásáról legmesszebbmenőleg tájékoztat. Elmondhatjuk róla, hogy a pedagógiai szakkönyvtár a maga nemében páratlan standard-művel gyarapodott.

Nemesné M. Márta.

Elliot D. Smith: Psychologie für Vorgesetzte. 1930, 275 l.

Ez az érdekes, sőt némiképp izgató című munka német fordításban Amerikából került az óvilágba, ami már eleve sejteni engedje jellegét. S valóban az amerikai szerző gyakorlati, szinte egyoldalúan ipari beállításban és vonatkozásaiban tárgyalja a kérdést: a munkavezető és munkás viszonylatában, nem pedig a mi európai elképzelésünk szerint: hogy a főnököknek, előljáróknak milyen lélektani ismeretekre és eljárásokra van szükségük alárendeltjeikkel, illetőleg munkatársaikkal szemben. Ám azért e könyv elolvasása így is tanulságos két szempontból: bepillantást enged az ú. n. *efficiency* felfokozására amott irányuló törekvésekre, közvetve pedig a szellemi munkálkodás mélyítésére, eredményesebbé tételére is enged egynéhány következtetést. Szerzőnk eredetileg gyári munkás volt, majd a bírói pályán működött, ma pedig egy gyár osztályvezetője és a Harvard-College magántanára (igazi amerikai karrier). Ebből a színdús gyakorlatból nőtt ki könyve, amelynek bevallott célja: a vezetésre hivatottakat a vezetésre alkalmassá tenni, hogy a reájuk bízott emberek tudásuk és munkateljesítményük legjavát adják, s hogy e fontos cél érdekében az egyénben és társadalomban a belső gátlások és viszályok kiküszöböltessenek. A könyv a következő két fejezetre oszlik: miért olyanok az emberek, mint aminők, szokások és kezelésük, szokás és gondolkodás, a személyiség erői, önmagunk ellenőrzésének problémája, a csoport hatása az iparban, a konfliktusok kiküszöbölése (integrálása); függelék: a gyakorlati pszichológia tanulmányozására szolgáló útmutatások, amelyben szerzőnk kifejti, hogy a pszichológiai elmélet (könyv) hogyan alkalmazható sikerrel a gyakorlatban. Pedagógiai szempontból a 2. fejezet: szokások és kezelésük (17—46. l.) leginkább figyelemre méltó. Itt a „gyakorlat teszi a mestert” közhely előrebocsátása után a szokások megjavítására a következő tízparan-

csolatot olvassuk: 1. Ne szónokolj, hanem taníts példával. 2. Fogj hozzá lendülettel. 3. Gondoskodjál róla, hogy az új szokás minél előbb gyökeret verjen. 4. Készülj elő a várható kísértésekre. 5. Erősítsd az új szokást azzal, hogy tényleg megkönnyíted, a visszaesést pedig megnehezíted. 6. Eleinte ne akarj túlsokat. 7. Ne tűrj kivételeket. 8. Javíts ki minden hibát. 9. Légy elkészülve hosszú és nehéz munkára. 10. A szokások kezelésénél is jóval hatásosabb segítőeszköz az értelmes vezetés, mint az erőszak. Mindezek a tanácsok a következő, az amerikai mentalitást jellemző célban összpontosulnak: „A szokások nevelésének problémája minden vonatkozásban egyúttal problémája a helyes és sikeres életnek.“ A 273—5. l. felsorolt irodalom tanulságosan szemlélteti azt a jelenséget, hogy korunk pszichológiai hulláma ma már előntötte az ipar és kereskedelem, a közgazdaság és technika, sőt a közigazgatás területeit is.

kf.

Új magyar könyvek és füzetek.

Tehetségproblémák. A Magyar Gyermektanulmányi és Gyakorlati Lélektani Társaság Pszichológiai Szemináriumában előadták: **Dr. Balassa László, Dr. Hermann Imre, Dr. Imre Sándor, Kernstok Károly, Kosztolányi Dezső, Dr. Lénárt Edit, Dr. Máday István, Nagy László, Nemesné M. Márta, Rajniss Ferenc, H. Dr. Révész Margit, Dr. Szondi Lipót, Varró Margit.** Bp. 1930. Merkantil-nyomda. (N. 8-r., 184 l.)

Természettudományi ismeretek. I. kötet. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium megbízásából írták **Dr. Ballenegger Róbert, Dr. Hoffmann Ernő, Dr. Kéz Andor, Dr. Loczka Alajos, Dr. Péch Aladár, Dr. Róna Zsigmond, Dr. Tass Antal.** (A Magyar Népművelés Könyvei.) Kiadja Békés vármegye közönsége. Bp. 1930. Kir. Magy. Egyetemi Nyomda. (N. 8-r., XII + 240 l.)

Utasítások a leánygimnázium, leánylíceum és leánykollégium tantervéhez. Kiadta a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 540—05—172/1930. sz. rendeletével. Bp. 1930. Kir. Magy. Egyetemi Nyomda. (4-r., 392 l.)

Útmutatás a középiskolai biológiai, földrajzi, ásványtani, kémiai, fizikai és rajztanítási eszközök beszerzéséhez. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízásából szerkesztette az **Orsz. Közoktatási Tanács.** Bp. 1930. Kir. Magy. Egyetemi Nyomda. (N. 8-r., 138 l. és egy tervrajz.)

Bárcsai József: Az olvasás és olvasmánytárgyalás tanítása. (Népiszkolai Módszertani Közlemények II.) Baja, 1930. Új Élet rt. könyvny. (N. 8-r., 16 l.)

Bárcsai József: A fogalmazástanítás a népiszkolában. (Népiszkolai Módszertani Közlemények III.) Baja, 1930. Új Élet rt. könyvny. (N. 8-r., 12 l.)

Bárcsai József: A helyesírás és a nyelvi magyarázatok tanítása. (Népiszkolai Módszertani Közlemények V.) Baja, 1930. Új Élet rt. könyvny. (N. 8-r., 19 l.)